

Янги ҳаёт учун, янги Ўзбекистон учун!

IJTIMOY-SIYOSIY GAZETA

25-yanvar 2024-yil 4 (1054)

www.21asr.uz

@XXIasr_yangiliklari

XXIasrgazetasi

xxi_asr@mail.ru

asr_xabarlari_news

газетанинг
электрон вариантини
төклаб олган

ДИККАТ, АНОНС!

ЧИН ЮРТИДАГИ ЧИН МУЛОҚОТЛАР

Нега хитойликлар ўз Ватанини Хитой демайди? "Осмон ва ер орасидаги давлат" тушунчаси қандай келиб чиқсан? "Катай" атамасига Марко Полонинг, "Чина" атоқли отига Алишер Навоийнинг алоқаси борми?

Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Миризёев шу кунларда Хитой Xалқ Республикасида давлат ташрифи билан бўлиб турибди. Вакъдан унумли фойдаланиш максадида дакиқа-сонияларигача аник хисоб-китоб қилинган кун тартибидаги учрашувларнинг дастлабкиси XXR Давлат қенгаси Бозвазирли Ли Цян билан ўтказилди.

Оламга машҳур ўша Xалқ йигинлари ўйида ташкил этилган дўстона мулокотда кўп қўррали амалий ҳамкорлик, энг аввало, савдо-иктисодиёт соҳасини янада қенгайтириши масалалари кўриб чиқилгани O'zLiDeP электротартиб учун айниқса муҳимдир.

Президентимиз Xалқ

сиёсий маслаҳат қенгаси Бутунхитой кўмитаси Раиси Чжао Лэцзи билан ҳам учрашди. Сухбатда Ўзбекистон-Хитой муносабатларида юксак дараҷага эришилган мамнуният билан қайд этилб, бу галги ташриф ҳар томонлама стратегик шерилликни қенгайтиришга кучли суръат бағишилашига ишонч билдирилди.

Шавкат Миризёевнинг Хитойга давлат ташрифидаги ишбильоронлик тадбирлари доирасидаги Осиё инфраузилмавий инвестициялар банки президенти Цзинь Лиционь билан музокараси ҳам диккат марказида бўлди. Ушбу етакчи халқаро молиявий институт билан стратегик шерилликнинг янги босқичга

кутарилиши мимлакатимиз тадбиркорлари учун ниҳоятда долзарб ўринга эга.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президенти СНРС нефть-газ корпорацияси раиси Даи Хоулянни қабул қилди. Учрашувда юртимизда ерости газ сақлаш сигимларини барпо этиш ва газ етказими тизимларини модернизация қилиш, замонавий бургилаш технологияларини жорий қилиш ва нефть-газ таромоги учун мутахассислар тайёрлаш буйича истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш масалалари муҳокама қилинди.

Яна бир муҳим учрашув СИТИС корпорацияси раҳбари Си Гоҳу билан ўтказилди. Мулокотда кўшма лойиҳалар портфе-

лини кенгайтириш масалалари кўриб чиқилиб, асосий эътибор Ўзбекистоннинг йўл-транспорт ва мухандислиг инфраузилмаси, ирригация тизимларини модернизациялашга қаратилди.

Ташрифнинг асосий вokeалари эса Хитой Xалқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин ҳамда Шавкат Миризёев иштирокида тор ва кенг доиралардаги музокаралар бўлди.

Мазкур муҳокамаларнинг мазмун-моҳиятига бағишланган "ЧИН ЮРТИДАГИ ЧИН МУЛОҚОТЛАР" сарлавҳаси остидаги батафсил шарҳимиз билан "XXI asr"нинг навбатдаги сонида танишасиз.

Зеро, ташриф ҳали давом этмоқда!

СУВ ТЕКИН ҲАМ, АРЗОН ҲАМ ЭМАС!

ЙЎЛ АЗОБИ-ГЎР АЗОБИ ҚАЧОН ТУГАЙДИ?

2

НАВБАТДАГИ МАНЗИЛЛАР...

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, O'zLiDeP Сиёсий Қенгаси Ижроия кўмитаси раиси Акташ Хайтов "Uzbekistan GTL" заводида амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишиб, ишчи-хизматчилар билан очиқ мулокот ўтказди.

3

ЮРАК ОТА МАКОНИМ, ОНА ХАЛҚИМ ДЕЯ УРСИН!

Ўрта бўғин раҳбарлари – ҳудудлар, соҳалар ёки тармоқларга масъул баъзи мутасаддиларнинг фаолияти ҳамон оқсаётгани уларнинг ишлашдан кўра ўзини ишлагандай қилиб кўрсатишга интилиши билан изоҳланади, назаримда. Одамнинг кимлигини билмоқчи бўлсанг – амал берib сина, деган таъриф уларга ҳар томонлама мос келади.

ОДАМЛАР ОРАСИДА

НАВБАТДАГИ МАНЗИЛЛАР

— “UZBEKISTAN GTL”, “ШЎРТАН ГАЗ КИМЁ МАЖМУАСИ” ВА
ДЕҲҚОНОБОД, ФУЗОР, ҚАРШИ ТУМАНЛАРИ БЎЛДИ

**ОЛИЙ МАЖЛИС
ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ
СПИКЕРИ ЎРИНБОСАРИ,
O'zLiDeP СИЕСИЙ КЕНГАШИ
ИЖРОИЯ ҚҮМИТАСИ РАСИ
АКТАМ ХАИТОВ “UZBEKISTAN
GTL” ЗАВОДИДА АМАЛГА
ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР БИЛАН
ЯКИНДАН ТАНИШИШ, ИШЧИ-
ХИЗМАТИЧИЛАР БИЛАН ОЧИҚ
МУЛОҚОТ ЎТКАЗДИ.**

Корхона раҳбари Алишер Баҳодиров ишлаб чиқарилётган синтетик ёқилғининг сифатини жаҳон стандартларига мувофиқлигини доимий назорат қилиш, тайёр маҳсулотларни сақлаш, сотиш ҳамда истеъмолчиларга етказиб бериш жараёнлари хусусида батафсил сўзлаб берди.

Алоҳида таъкидлаш жоизки замонавий корхона цехларида ўрнатилган 11 мингга яқин ускуна ва курилмаларнинг синхрон ишашини назорат қилиш, маҳсулот узлуксизлигини таъминлаш, технология жараёнларни бошқариш билимдон ёшлар ва малакали маҳаллий мутахассисларга ишониб топширилган. Муҳандис-техниклар, шунингдек, ишчи-хизматчиликларни маҳоратини мутташиб оширишга жиддий эътибор қаратилаёт.

Завода ҳар йили 1 миллиард АҚШ доллари ёки 12,8 трilliон сўмдан ортиқ импорт ўрнини босувчи нефть маҳсулотлари ва углеводород хомашёлари ишлаб чиқариш режалаштирилган. Диккатга са зовор жиҳати, Sasol технологияси асосида мажмууда дунёда илк бор табий газдан ишлаб чиқарилган синтетик авиакеросин маҳсулоти учун 2022 йилнинг 19 сентябрь куни Миллий сертификатлаштириш тизимишининг мувофиқлий сертифиқат олинган бўлиб, ярим синтетик Jet A-1 ёқилғиси авиакомпанияларни барқарор таъминлашга хизмат қиласди.

O'zLiDeP раҳбари Акташ Хайтов “Шўртан газ кимё мажмуси” МЧЖ муҳандис-техник ходимлари ва ишчи-хизматчилирни мурасимларни оширилаётган ишлар, парламент фаолияти, қонунчиликдаги янгиликлар ҳақида батафсил сўзлаб берди. Президентимиз раислигига макроинтисидий барқарорлик ва иктиносидий ривожла-

нишни таъминлаш бўйича бўлиб ўтган селектор йиғилишида жорий йилда ялпи ички маҳсулот ҳажмини камиди 6 фоизга кўпайтириб, 100 миллиард долларга етказиши, саноатда 7 фоиз ўсизига эришиш, солиқлар тушумини таъминлаш, яширин иктиносидёт ва иктиносидий жиноятчиликка қарши курашиш, аҳолини камбағалликдан чиқариш ва бандилигини таъминлаш борасида устувор вазифалар белгилаб берилгани хақида тўхтади.

“Ўзбекистон – 2030” стратегиясида барқарор иктиносидий ўсиш орқали даромади ўртачадан юкори бўлган давлатлар каторидан ўрён олиш, аҳоли талабларнига ва халқаро стандартларга тўлиқ жа-

воб берадиган таълим, тиббиёт ва ижтимоий ҳимоя тизимини ташкил қилиш, аҳоли учун кўпай экологик шароитларни яратиш foялари юзасидан партиянинг чора-тадбирлар режаси тасдиқлангани ва ижросини таъминлаш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилаётганини қайд эти.

Президентимиз ташаббуси билан олиб бораётган “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасида бутун ҳалқимиз, жумладан, ушбу корхона жамоаси ҳам фаол иштирок эттаётгани хайрлидир, – деди А. Хайтов. – Мажмууга келавериша ўйларфа орлида томчилият сурорига технологияси асосида мевали ва манзарали дарахтлар экилиби. Фузор тумани йирик корхоналар жойлашган худуд бўл-

гани учун ҳам кўпроқ дараҳтлар экиш табиат мусафофигини таъминлашга хисса қўшади. Эман, акация, арча, қайрагоч, тут каби иклимига мос манзарали дараҳт кўчатлари экилса, бехато кўкаради. Қўқаламзорлаштириш биз учун ҳаёт-мамот масаласидир. Мусафоҳа ҳаводат түйиб-түйиб нафас олиб, узоқ яшамокни орзулаган инсон ўз хонадонида ёки маҳалласида тоақал икки дона кўчат экишни керак.

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликкари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси Акташ Хайтов раҳбарлигидаги республика ишчи гурух аъзолари Дехқонобод туманида томорқачиликни ривожлантириш борасида олиб бораётган ишлар билан таниши.

Карашина маҳалласида яшовчи Одил Доиниев катта йўл ёқасидаги сайхонлика димонзор ташкил этган экан. Бир гектар майдонга 2 минг дона лимон кўчати экиб, ҳар йили 4-5 тонна сифатли ҳосил олмоқда. Оқрова сув бу ерларда мутлако йўқ. Машинада сув олиб келиниб ҳовузлар тўлдирилади ва кувурлар орқали томчилият сурорилади. Лимон кўчати етишириб, катта даромад килаётган оилавий тадбиркорлар ҳам бор. Бир йиллик бир туп лимон кўчати 25 минг сўмдан сотилмоқда.

Чамбил қишлоғида яшовчи Иҳтиёр Азимов 6 сотих майдонда 4 400 дона коврак кўчачини экиб парваришила япти. Оилавий тадбиркор етти йилдан сўнг коврак ҳосил бера бошлагач, ҳар йили иккита машина сотиб олишга эта-

моқчилигини билдириди. Унга банқдан кредит олишга амалий ёрдам бериладиган бўлди.

Мулокотлар ҷоғида ишчи гурух аъзолари инкубатордан жўжа очтириб, парвариш қилиш, төг шароитида экчиликни ривожлантириш. Дехқонобод кулупнай мактабига асос солиши юзасидан тавсиялар берилди.

Ишчи гурух аъзолари Фузор туманида фаолият олиб бораётган фермерларни қийнаб келаётган муммаларни ҳам ўрганишида ва уларни бартараф этиш борасида мутасаддиларга тегишил кўрсатмалар берди. Мулокот ҷоғида Президентимизнинг жорий йил 5 январдаги “Қўй бўғинда сув ресурсларини бошқариш тизимини такомиллашириш ҳамда сув

Шу қишлоқда яшовчи Мансур бобо етмишдан ошган бўлса-да, фарзандларига бош бўлиб, тадбиркорлик билан шуғулланмоқда. Асаларичиликда ҳам ҳамқишлоқларига устоз. Оила аъзолари асал, сут маҳсулотлари тайёрлаб, помидор, бодринг ва кўкатлар етишириб, яхшигина даромад олишади. Оила бекаси Ниҳоят момо Раҳмонова иссиҳонада келинлари билан ишлаб, сабзавот ва турли кўкатлар етишириши. 2,5 гектар майдондаги 4 800 туп кўчачи, орасига пиёз экиб кўйишибди. Пиёз мавсум давомида 12 марта сув ичишини хисобга олсан, томорқачиларга ҳам осон эмаслиги ойдинлашади. Токлар ўйғониб, гуллагунга қадар пиёз ҳосили йиғиши-

ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарорида аҳолининг сувдан фойдаланиш маданиятини юксалтириш, сув текин деган тушунчадан воз кечиш, тежамкор технологияларни ўрнатган ҳолда сувдан оқилона фойдаланиш борасида устувор вазифалар белгилаб берилганини таъкидлади.

Хўжалигимиз тасарруфида 45 гектар ер бўлиб, паҳта ва ғалла етишириамиз, – деди Фузор туманидаги “Алижон паҳлавон” фермер хўжалигига раиси Илес Дагаров. – Ўзим “Чўмичли” МФЙга қарашли Зангни бобо қишлоғида яшайман. Чимқўргон сув омборида кейинги йилларда сув бўлмаганинни сабабли ўтган йили “Оқсарой кластер” билан 20 гектар майдонга пахта етишириш юзасидан тузган шартноманинни бажаролмади. 100 миллион сўмга куйдик. Бу йил ҳам 15 гектар майдонга чигит экшини режалаштирилган. Аммо сурорига мавсумидаги сув бўлмаса нима киласиди, деган хавотидаман. Агар Қорасув насос станциясига қарашли артезиан кудуғи ишлатилганда, бизга сув сурорига учун захири яратиларди. Шу масалада менга ёрдам берсангиз?

Акташ Хайтов фермерларга биржадан рўйхатдан ўтган ҳолда иктиносидий-хўжуқий билимларни ошириш, ҳақ-хўкуқларини ҳимоя қилиш, сув, минерал ўйтиг ва ёқиши таъминотини янада яшилаш, ҳисобчиларни брокерликка ўқитиш, шартномаларни пухта тузиш, экин майдонларини сурорига учун сув таъминотини яшилаш борасидаги ишларни талаб даражасида ташкил этиш юзасидан тавсиялар берди.

Ишчи гурух аъзолари Қарши туманидаги Ақишил қишлоғида фаолият олиб бораётган оилавий тадбиркор Яшин Эргашев хонадонида ҳам бўлиши. У ҳар йили 10 гектар майдондан 230 тоннадан ошик сабзи олишади.

Отахоннинг ихтироси бўлган сабзи ювиш усунаси барчани ҳайратга солди. Ишчи гурух у кишининг фарзандларига 200 тонналик советчик олиш учун банкдан молиявий кўмак берилши ҳамда Чироқчи туман томорқачиллик илмий-амалий марказига қарашли ерлардан 10 гектарни савзовать етишириши учун ажратиб берилшини билдири.

Ишчи гурух аъзолари Қарши туманидаги Ақишил қишлоғида фаолият олиб бораётган оилавий тадбиркор Яшин Эргашев хонадонида ҳам бўлиши. У ҳар йили 10 гектар майдондан 230 тоннадан ошик сабзи олишади. Отахоннинг ихтироси бўлган сабзи ювиш усунаси барчани ҳайратга солди. Ишчи гурух у кишининг фарзандларига 200 тонналик советчик олиш учун банкдан молиявий кўмак берилши ҳамда Чироқчи туман томорқачиллик илмий-амалий марказига қарашли ерлардан 10 гектарни савзовать етишириши учун ажратиб берилшини билдири.

Карши туманидаги Ахиллик кўчасида ноҳуш манзара кўпчиликнинг кўнглини хира қилди. Аҳоли кўча ўртасидаги зовурини чиқиндиҳонага айлантириб олишган экан. Суви куриб қолган мазкур зовур сув идиши дейсизми, чорва моллари гўнги дейсизми, кун ва бошқа чиқиндиҳол билан тўлибди. Наҳот бу ерда маҳалла оқсоқлий йўқ. Хадемай кунлар исиди. Ташланган нарсалар атрофга бадбўй ҳид тарқатгани етмагандай, болалар ўртасидаги юқумли касалликлар кўпайтишига сабаб бўлиши аниқ. Гурӯх келаетганини эшитган одамлар чиқиндиҳолни ёки “Тоза ҳудуд” корхоналарни наҳот беҳебар бўлса-да. Шундօғам бу йилги қишининг куруғи, ёнғинчаликлизиз келаётганини туфайли экологик аҳвол янада ёмонлашаётганини ҳаммамизни хушёэр тортириши керак-ку.

ЭҲТИРОМ

РАҲМАТНИНГ БАРАКАСИ

ТАҚДИРНИНГ ЎЗИ КАБИ, ИСМ ҲАМ – ХУДОДАН. ТЎҒРИ, УНИ КИМДИР – БОБО, БИБИ, ОТА, ОНА ҚҮДИ.

ЛЕКИН ЎША ОДАМНИНГ КЎНГЛИГА АЙНАН ШУ ИСМНИ СОЛГАН КИМ, АХИР...

ЯҚИНЛАРИМ ОРАСИДА ШУНДАМ БИР КИШИ БОРКИ, ЎНГА ҲАР ГАЛ, ҲАР САҒАР ҲЕЧ ЭРИНМАСДАН:

“АССАЛОМУ АЛАЙКУМ ВА РАҲМАТУЛЛОХИ ВА БАРАКАТУХ”, ДЕБ САЛОМ БЕРАМАН. БУНИНГ САБАБИНИ

МАҚОЛАМИЗ СҮНГРОФИДА БИЛИБ ОЛАСИЗ.

ҚАҲХОР РАҲМОНОВ ДЕГАН ФАКУЛЬТЕТДОШИМИЗ БЎЛАР ЭДИ, БИР БОСКИЧ ЮКОРИДА ҖИКИРДИ.

ЁТОАҲНАГА ОЗГИН, БЎЙДОРРОК БИР СИНФОДИСИ КЕЛИБ ТУРГАРДИ. БИР-ИККИ КЎРИШГАНИМIZ. УЗИ-

КУ ЖУДА ХУШМУОМАЛА, БОСИҚ, ОППОҚ ЮЗЛИ, ЮМШОҚ ЙИГИТ ЭДИ. ЛЕКИН КЎЗЙНАГИ УНИ ЯНА ҲАМ

МАДДАНИЯТЛИ, САВЛАТДОР ҚИЛИБ КУРСАТДИР.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНД ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ (ҲОЗИР УНИВЕРСИТЕТНинг

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ФАКУЛЬТЕТИНинг БИТРИБ (1975), БУХОРО ВИЛОЯТИНИНГ ВОБКЕНТ ТУМАНИДА

МАКТАБ ЎҚИТУВЧИСИ, МАКТАБ ДИРЕКТОРИНИНГ ЎҚУВ ИШЛАРИ БЎЙЧА ЎРИНБОСАРИ, ТУМАН ХАЛҚ

ТАҲЛИМИ БЎЛМИ МЕТОДИСТИ ВАЗИФАЛАРИДА ИШЛАГАН (1975-1980).

СИДҚУ СОБИТЛИК

1980 йил. Бир куни уни ўзим ишлаётган Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳозирги Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институтида учратиб қолдим. Болалар адабиёти бўлимига ишга кириди. У тенгилардан кўпларимиз, жумладан, Боқижон Тўхлиев, Зухриддин Исомиддинов, Нусратулла Жумахўжа, Нишонбон Хусанов, Зиёдулла Ҳамидов, Иҳсоқон Носиров, Анвар Жабборов, Акиф Багиров кейинчалик бошқа ишларга ўтиб кетдик. Лекин бу биродаримиз ҳозиргача сидқу событлик билан шу илмий даргоҳда ишлаб келяпти. У бу ерда лаборант, катта лаборант, стажёр-тадқиқотчи, кичик илмий ходим, илмий ходим, илмий котиб, XX аср ўзбек адабиёти ва ҳозирги адабий жараён бўлими мудири бўлди, ҳозир эса катта илмий ходим.

“Диссертация” дегани илм-фанинг шундай бир қолипланган жанрики, унча-бунча тадқиқотчи унинг инжиқдан-инжик талабларига дош беролмайди. Кўпчилик ҳатто ўрганолмайди. Бироқ қолипла тушмасангиз, иш ёқланмайди ҳам. Нима қимлок керак? Ана шундай илмий даражалар берувчи кенгашлар илмий котиблари диссертантлар жонига ора киради. Тадқиқотчи истайдими-истамайдими, қатъни назар, илмий котиб ишни ўша ОАК талаблари асосида шаклланган қолипла солдиради. Аммо бунинг ўзи ҳам меҳнат-маشاққат талаб қиласиди. Бу жиҳатдан қаҳрамонимизнинг омади чопган, эҳ-хе, кўп йиллардан бери қанча инсонлар дуосини олган.

ҒАЛВИР

Мана, энди ана шу 44 йиллик маҳқатли илмий-ижодий меҳнат натижаларини бир ғалвирдан ўтказиш маҳали келди. Ҳирмон чакана эмас.

Орада атоқли навоийшунос, Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, Беруний мукофоти соҳиби, профессор Абдуқодир Ҳайитметов илмий раҳбарлигига “XX аср бошларида ўзбек болалар адабиёти ва Абдулла Авлоний ижоди” мавзусида номзодлик диссертациясини ёқлади (1994). Аввал катта илмий ходим (2009), кейин профессор (2022) илмий унвонига сазовор бўлди. Илмий раҳбарлигига 3 фан номзоди, 5 фалсафа доктори диссертация ёқлади. 9 фан номзоди ва фалсафа доктори диссертациясига расмий оппонентлик қўлди.

У ўзбек маърифатпарварлик адабиёти, адабий алоқалар ва таржимашунослик, хусусан, ўзбек болалар адабиёти йўналишларида тадқиқот олиб боради. Айниқса, болалар адабиёти бўйича республикамида етакчи мутахассислардан ҳисобланади. Мустақил ҳолда ва ҳаммуллифида 10 дан ортиқ монография ва рисола эълон қилди. Республикаимиз ва

хориж матбуотида 270 дан ортиқ илмий ва илмий-оммабон мақолалари чиқди. 60 дан ортиқ республика, 10 дан ортиқ ҳорижий илмий анжумандар маърузалар билан иштирок этди.

“Жонажоним шеърият. 80-йиллар ўзбек болалар шеърияти ҳақида баъзи қайдлар” (1997), “Ўзбек болалар адабиёти ва Абдулла Авлоний ижоди” (2004) монографиялари босилди, ҳаммуллифида “Турсунбой Адашбоев феноменига бир назар”, “Бадиий тасвир маҳорати” китоблари чиқди. Айниқса, унинг уч бор чоп этилган, О. Сафаров ва Б. Жамиловга билан ҳамкорликда таърланган олий таълим мусассасалари талабалари учун “Болалар адабиёти” дарслиги ҳозирги кунда ҳам кўлланма вазифасини ўтаб келяпти. Абдулла Авлонийнинг “Мұхтасар тарихи анбие ва тарихи ислом” рисоласини луғатлар ва сўнгсўз илова қилган ҳолда нашрга тайёрлаб, чоп этирди.

ПРОФЕССИОНАЛЛИК

Бир гапни айтсан, ҳеч кимнинг кўнглига тегмасин. Очиғи, бизда дипломлар жуда ҳам бўлди, аксина, профессионаллар жуда кам. Профессионал бўлиш осон, деб ўйлайсизми? Бир саҳифалик ҳақиқий илмий матн битиш учун, биласизми, қанча илмий, имловий, услубий қонун-қоидани билish керак!

Қаҳрамонимиз – профессионал тадқиқотчи. У ўзбек болалар адабиёти тарихи ва ҳозирги ўзбек болалар адабиётининг тараққиёт тамоиллари, адабий алоқалар, таржими тарихи ва назарияси бўйича таникли мутахассис. Ўзбек болалар адабиётининг пайдо бўлиш, шаклланши ва тараққиётни тарихи муаммоларини ўрганиб, умумлаштирган. XX аср ва истиқолол даври ўзбек болалар шеърияти тақомил ҳусусиятларининг илмий-назарий жиҳатдан ўзига хос белгиларини тадқиқ этган. Абдулла Авлоний, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Гафур Ғулом, Зафар Диёр, Кудус Муҳаммадий, Кудрат Ҳикмат, Ҳудойберди Тўхтабоев, Миразиз Аъзам, Сафар Барноев, Турсунбой Адашбоев, Анвар Обиджон, Ҳамза Имонбердиев, Дилшод Ражаб, Абдураҳмон Ақбар сингари шоирлар ижодининг ўзбек болалар шеъриятияни тақомилидаги ўрни ва мавқеини кўрсатиб берган. Унинг профессионаллиги замিрида эса тартиб-интизомлилик, сарита-саранжомлик ётади.

“ДАРС ЎТИШДАН МАҚСАД МАОШ ОЛИШГИНА ЭМАС-КУ!”

Бир куни раҳматли олим ва шоир укам, Буҳоро давлат университети доценти, филология фанлари номзоди Мирзаҳамад Олимов аудиторияга кирса, талабалар ийӯ эмиш. Вазиятни билиш учун деканат-

га борибди. Шунда яна бир муаллим ҳам гурухи аудиторияда ўйқлигини айтиш учун кирган экан. “Фалон юкори ташкилотдан мажлисга чакиришибди, бу иккя гурух тала-балаларини ўша ёққа юбордик”, дейишишибди деканатдагилар. “Ур-ра!” – дебди шунда ҳалиги ўқитувчи: “Яхши бўлибди-да, ўзи уйимда уста ишлаётган эди”. Укам асабийлашиб, декан мувонинга бақира кетибди: “Нега гурухимни мажлисга юборасизлар? Ахир, бугун уларга Гадой ҳаёти ва ижодини ўргатишим керак эди”. Шунда деқан мувонини пинагини ҳам бузмай: “Ҳа, хўй, Гадойни кейинги дарсда ўтиб бераверасиз. Шунга ота гўри қозихонами?” дебди. Мирзаҳамад баттар тутабди-да: “Кейинги дарсда Лутфийни ўтишим керак-ку уларга!”.

Бизнинг қаҳрамонимиз ҳам ана шу укамиз тоифасига кирадиган муаллимлардан жуда ҳам бўлди. Яқинда университетларимиздан бирни мутахассис сифатида магистрларга дарс ўтиш учун таклиф қилиби. Икки-уч марта дарсга кириди-ю, кейин ариза ёзиб, бўшаб кетибди. Сабабини суриштиришса: “Мен фақат маош олиш учунгина дарс ўтмайман-ку! Магистрантларнинг эшитгиси, ўқигиси, илм ўрганиси ийӯ. Афтидан, улар фақат диплом олиш учунгина дарсга келиб-кетишидаги”, дебди. Эҳтимол, бу биродаримизнинг Фанлар академияси институтига садоқатининг асл сабабларидан бирни ҳам шудир.

САККИЗИНЧИ ДАҲА

Келинг, энди, камина нега у билан ҳар гал: “Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракатуҳу!” деб саломлашишим сирини ошкор эта қолай: бу қадронаим – тўрт фарзанднинг отаси, ўн неваранинг бобоси, 2-даражали “Соғлом авлод учун” ордени соҳиби Раҳматулла Баракаев! У шу кунларда муборак етмиш ёшни тўлдириди. Хуш келибсан, саккизинчи даҳа..

Султонмурод ОЛИМ,
филология фанлари доценти,
Тошкент амалий фанлар
университети профессори

MUASSIS: TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI – O'ZBEKİSTON LIBERAL-DEMOKRATİK PARTİYASI

Бош мұхаррір
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳрир ҳайъати:

Акташ ХАЙТОВ
Бахтиёр ЯКУБОВ
Мавлуда ХУЖАЕВА

Дилшод ШОУМАРОВ
Сироқиддин САЙЙИД
Акшагул ТУЛЕГЕНОВА

Нодир ЖУМАЕВ
Шуҳрат АСЛОНОВ
Насим АЛИМОВ

Таҳрир манзили:
Тошкент шаҳри
Нукус кўнуси 73°-уй.

электрон почта:
xxi_asr@umail.uz
xxi_asr@mail.ru

Телефонлар:

кабулхона –
71 215-63-80
(төл/факс).

Обуна ва реклама
бўлими –

71 255-68-50.

“XXI asr” ижтимоий-сийёсий газетаси
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига 2011 йил 14 июнда 0009-реками билан
рўйхатдан ўтказилган.

“Шарқ” нашриёт-матбаба акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили:

Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси 41-үй.

Газета офсет усулида, А-2 форматида
босилди. Ҳажми – 3 босма табоб.

Буорта рақами: Г – 145

Адади: 4255

Баҳоси келишишган нархда.

Топширилди – 19:00.

Таҳририята келган кўләмалар тақриз
қилинмайди ва муаллифларга
қайтарилмайди.

© “XXI asr”дан олинган маълумотларга манба
сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

Муаллифлар фикри таҳририята нутқи
назаридан фарқ қилиши мумкин.

Газета таҳририята компютер марказида
терилди ҳамда дизайнер

Маъруфхон Раҳмонов
томонидан саҳифаланди.

ISSN 2181-4970
9 772 181 497009
НАШР КЎРСАТКИЧИ: 406
123456

Навбатчи мұхаррір:
Нурхон ЭЛМИРЗАЕВА

ДИҚҚАТ, АНОНС:

ЗИЁРАТ ВА ЗИЁФАТ ЧЕГАРАСИНИ КИМ БУЗЯПТИ?

Савол:

“Яқинда бир киши “Умра зиёратига боргандарни ҳожи демаслик керак, гуноҳ бўлади”, деди, шу тўғрими?».

ШАЙХ МУҲАММАД СОДИҚ
МУҲАММАД ЙОСУФ РОҲИМАҲУЛЛОҲ: